

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/72/2022
Identifikačné číslo spisu:	1311211829
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1311211829.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Z. Č., bývajúcej v X., G. XX/A, zastúpenej JUDr. Peter Váčok, so sídlom v Bratislave, Vázovova 9/A, proti žalovanému T. L. I., bývajúcemu vo P. B. O., C. X, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a o ich vypratanie, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 15 C 127/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2017, sp. zn. 5 Co 268/2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 268/2016-289 zo dňa 28. novembra 2017 a rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 15 C 127/2011-246 zo dňa 12. decembra 2014 z r u š u j e a v e c v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 12. decembra 2014, č. k. 15 C 127/2011-246 žalobu zamietol. Stranám konania náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že návrhom na začatie konania podaným dňa 28. septembra 2011 navrhol zástupca žalobkyne, aby súd rozhodol o určení práva k nehnuteľnostiam a o ich vypratanie. Následne vo svojom rozhodnutí uviedol text tejto žaloby. Z obsahu spisového materiálu Okresného úradu Bratislava, katastrálneho odboru, Ružová dolina 27, 821 09 Bratislava /č. l. 184/, súd zistil, že dňa 30. júla 2007 uzatvoril predávajúci FINACREAL, s.r.o., Opatovská 15, 911 01 Trenčín, IČO: 36 339 334 a kupujúcim T. Š., bytom J. XX, XXX XX Ž.N. - U., kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol byt týkajúci sa uvedeného konania na Okresnom súde Trenčín i tohto konania, vklad bol katastrom nehnuteľností povolený dňa 14. augusta 2007. Ďalej mal súd prvej inštancie za preukázané, že dňa 12. augusta 2007 uzatvoril predávajúci T. a kupujúci odporca zmluvu o prevode vlastníctva bytu, ktorý je predmetom tohto konania, vklad bol katastrom nehnuteľností povolený dňa 17. augusta 2007, ako aj to, že kataster nehnuteľností eviduje vo výpise z listu vlastníctva č. XXXX - čiastočnom ako vlastníka predmetného bytu žalovaného. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že návrh na začatie konania nebol podaný dôvodne, preto ho zamietol. Súd prvej inštancie zamietnutie predmetnej žaloby zdôvodnil nasledovne: „Súd poukazuje na to, že toto konanie je návrhovým konaním, v ktorom súd zisťuje, okrem hmotnoprávnych skutočností týkajúcich sa aktívnej legitimácie žalobkyne a pasívnej legitimácie žalovaného, teda, či sú nositeľmi práva v prípade žalobkyne a povinnosti v prípade žalovaného, taktiež existenciu procesnoprávnej podmienky

naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (v tom čase platného), čo v tomto konaní splnené nebolo, keďže v návrhu na začatie konania sa aktívna legitimácia žalobkyne voči pasívnej legitimácii žalovaného priamo hneď odvíja od citovaného rozsudku Krajského súdu v Trenčíne k odporcovi ako vlastníkovi bytu vedenom v katastri nehnuteľností, bez toho, aby sa právne analyzovali citované dve zmluvy, resp. ich právny vplyv na aktívnu legitimáciu žalobkyne a pasívnu legitimáciu žalovaného, obsahom návrhu na začatie konania nie sú, avšak existujú a vedú k žalovanému ako súčasnému vlastníkovi, aspoň teda vedenému v katastri nehnuteľností a či v súlade s právom, na to návrh na začatie konania odpoveď nedáva, a preto súd konštatuje, že absentuje preukázanie naliehavého právneho záujmu.“

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 28. novembra 2017, sp. zn. 5 Co 268/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí v krátkosti poukázal na to, čo mal súd prvej inštancie v konaní za preukázané a následne skonštatoval, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 CSP). Obmedzil tak odvolací súd odôvodnenie svojho potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, prípustnosť ktorého odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ CSP, keďže podľa jej názoru mal súd prvej inštancie presvedčivo a riadne uviesť, čo ho viedlo k vydaniu rozhodnutia. Uviedla, že dôvodom zamietnutia jej žaloby bolo nepreukázanie naliehavého právneho záujmu § 80 písm. c/ OSP (vtedy platného). Pričom z rozhodnutia nebolo vôbec zrejmé, prečo tento súd uskutočnil uvedený záver. Z jeho strany, podľa dovolateľky, ide skôr o konštatovanie bez akéhokoľvek zdôvodnenia, na čo reagovala aj vo svojom odvolaní. Konkrétne uviedla, že odôvodnenie súdu prvej inštancie predstavuje jeden odsek, ktorý sa nachádza na prelome strán 8 a 9 a vo zvyšku rozhodnutia e len zhrnutý priebeh konania.

3.1. Žalobkyňa uviedla, že už vo svojom odvolaní poukázala na skutočnosti, pre ktoré podľa jej názoru existuje naliehavý právny záujem a zároveň uviedla, že v časti žaloby predmetom ktorej je vypratanie, nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem. Čo však súdy nebrali na zreteľ a nevyjadrili sa k tomu. Napriek uvedenému odvolací súd vo svojom rozsudku neuviedol žiadne odôvodnenie a obmedzil sa len na konštatovanie § 387 ods. 2 CSP. Uviedla, že v predmetnom spore bola podaná žaloba, ktorej súčasťou bol aj výrok na vypratanie nehnuteľností, avšak pokiaľ súd prvej inštancie (teda aj odvolací súd súhlasne) zamietol žalobu aj v tejto časti len z dôvodu absencie naliehavého právneho záujmu, je zrejmé, že takéto rozhodnutie je svojvoľné a nezákonné.

3.2. V zmysle dovolacieho dôvodu § 420 písm. f/ CSP dovolateľka uzavrela, že odvolací súd sa k tejto vade (a ani k iným) vôbec nevyjadril, napriek tomu, že tieto namietal v odvolaní, je zrejmé, že zo strany odvolacieho súdu prišlo vo vzťahu k žalobkyňi k porušeniu práva na riadne odôvodnenie, a teda aj k porušeniu práva na spravodlivý proces. Svoje tvrdenia podložila jednak judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a jednak rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), konkrétne nálezom III. ÚS 119/03.

3.3. Žalobkyňa tiež uviedla ako dovolací dôvod § 421 ods. 1 CSP. Tento však bližšie nešpecifikovala (neuviedla ani písmeno zákonného ustanovenia) len poznamenala, že je zásadná právna otázka týkajúca sa vzťahu vlastníka a osoby, ktorá nadobudla vlastnícke právo v dobrej viere od nevlastníka. Má za to, že predmetná otázka v praxi dovolacieho súdu nie je jednoznačne vyriešená.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu za súladné so všeobecnou predstavou o spravodlivosti. Dovolanie žalobkyne navrhol zamietnuť, ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§

35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 CSP), strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP najvyšší súd uvádza nasledovné.

8. Dovolací súd konštatuje, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces.

9. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f/ CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

10. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) vo svojom náleze z 13. novembra 2018, sp. zn. III. ÚS 314/2018 vyslovil, že: „Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku.“

11. Uznesenie ústavného súdu z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 pojednáva o tom, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

12. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR (nález z 12. mája 2004, sp. zn. I. ÚS 226/03) platí, že za porušenie práva na spravodlivý proces treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vysporiada so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

13. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v konaní.

14. Z hľadiska práv strany konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru ESĽP. Z ustálenej judikatúry ESĽP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, (napríklad rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I), podľa ktorej rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci (napr. rozsudok *Georgiadis* proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higgins a ďalší* proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I), tiež *Van de Hurk* v. Holandsko, sťažnosť č. 16034/90, rozsudok z 19. apríla 1994, *Ruiz Torija* c. Španielsko, sťažnosť č. 18390/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, *Hiro Balani* c. Španielsko, sťažnosť č. 18064/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B.

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. (I. ÚS 46/2005).

16. Faktické a právne zdôvodnenie rozsudkov nižších súdov musia byť primerane obsiahle. Odvolací súd sa vysporiada ako s faktami, tak aj s právnou argumentáciou súdov nižších stupňov, rovnako ako s návrhmi predloženými od/dovolateľom odvolací súd sa musí zaoberať argumentmi od/dovolateľa (porovnaj *Bochan* proti Ukrajine, č. 7577/02, § 84, 3. máj 2007).

17. Funkciou odôvodneného rozsudku (rozhodnutia) je umožniť stranám sporu podať účinný opravný prostriedok a ukázať im, že boli vypočuté, že dôvody rozhodnutia boli dostatočne jasné a zrozumiteľné a vzali do úvahy argumenty uvádzané v opravnom prostriedku (*Klemeco Nord AB* proti Švédsku, č. 73841/01, § 42, 19. december 2006).

18. Rozsudok musí obsahovať odôvodnenie preukázateľne vychádzajúce z objektívneho postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu pre rozhodnutie. Súd sa v ňom musí vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa nároku, o ktorom rozsudkom rozhoduje a musí byť z neho zrejmé, ako o prejednávanej veci rozhodol, na základe akých skutočností a dôkazov a ako vec právne posúdil.

19. V rozsudku musí byť posúdený celý predmet konania v jeho komplexnosti, vo všetkých problematických otázkach, ktoré sú súdnym konaním otvorené. Súd je v konaní povinný poukázať a dostatočne sa zaoberať s argumentami, ktoré žalovaný nárok podporujú, aj s tými, ktoré ho spochybňujú. Znamená to, že musia byť vyriešené všetky právne otázky, nielen niektoré alebo dokonca len jedna z nich. Aby rozsudok bol preskúmateľný a mohol byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v opravnom konaní z hľadiska posúdenia jeho vecnej správnosti, súd sa v ňom musí vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa predmetu konania a musí byť z neho zrejmé, na základe akých dôvodov o prejednávanej veci rozhodol, na základe akých skutočností a dôkazov a ako vec právne posúdil.

20. Formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia odvolacieho súdu sú upravené v ustanovení § 393 CSP. Popri tejto všeobecnej úprave umožňuje ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní pred súdom prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je

zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 1296 s.).

21. Ako už dovolací súd vyššie spomenul z nálezů ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018, zverejneného v Zbierke nálezův a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 47/2018, a z ktorého dovolací súd najmä vychádzal platí, že je odvolací súd povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Podľa tohto rozhodnutia všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Ako v predmetnom náleze pokračuje ústavný súd: „ustanovenie § 387 ods. 2 CSP umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.“ Ústavný súd zároveň konštatoval, že absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy i práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

22. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že dovolateľka opodstatnene namietala nedostatočné a nepreskúmateľné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že odvolací súd v rozpore s ustanovením § 387 ods. 3 CSP sa náležite nevysporiadal s relevantnými námietkami uplatnenými v odvolacom konaní, týkajúcimi sa naliehavého právneho záujmu ako aj v prípade celkového zdôvodnenia rozhodnutia. Odôvodnenie odvolacieho súdu zjavne nedáva jasné a vysvetľujúce odpovede.

22.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení opisuje priebeh konania, textový obsah podanej žaloby, poukázal na to čo má za preukázané no na konci svojho rozhodnutia toto zdôvodní len jedným nasledujúcim odsekom: „Súd poukazuje na to, že toto konanie je návrhovým konaním, v ktorom súd zisťuje, okrem hmotnoprávnych skutočností týkajúcich sa aktívnej legitimácie žalobkyne a pasívnej legitimácie žalovaného, teda, či sú nositeľmi práva v prípade žalobkyne a povinnosti v prípade žalovaného, taktiež existenciu procesnoprávnej podmienky naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (v tom čase platného), čo v tomto konaní splnené nebolo, keďže v návrhu na začatie konania sa aktívna legitimácia žalobkyne voči pasívnej legitimácii žalovaného priamo hneď odvíja od citovaného rozsudku Krajského súdu v Trenčine k odporcovi ako vlastníkov bytu vedenom v katastri nehnuteľností, bez toho, aby sa právne analyzovali citované dve zmluvy, resp. ich právny vplyv na aktívnu legitimáciu žalobkyne a pasívnu legitimáciu žalovaného, obsahom návrhu na začatie konania nie sú, avšak existujú a vedú k žalovanému ako súčasnému vlastníkovi, aspoň teda vedenému v katastri nehnuteľností a či v súlade s právom, na to návrh na začatie konania odpoveď nedáva, a preto súd konštatuje, že absentuje preukázanie naliehavého právneho záujmu.“

22.2. Z uvedeného je evidentné, že zdôvodnenie odvolacieho súdu je veľmi stručné, nevysvetlené, a hlavne nepodložené žiadnymi zneniami zákonných ustanovení na základe ktorých súd prvej inštancie postupoval. Súd prvej inštancie nevysvetlil jasným spôsobom svoj postup, ktorý ho viedol k záveru jeho rozhodnutia. Odôvodnenie súdov má byť pre stranu konania zrozumiteľné a jasné, a najmä také, aby v ňom našli odpovede na svoje otázky, či argumenty.

22.3. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2,

3 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 CSP) a vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie obmedzil odôvodnenie svojho potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP.

22.4. Z odvolania žalobkyne však vyplýva, že táto poukázala na rôzne skutočnosti ku ktorým sa súdy nevyjadrili, obišli ich, alebo ich len letmo spomenuli vo svojom rozhodnutí. Napríklad žalobkyňa nedostala odpoveď v prípade, keď tvrdila, že sa (o.i.) žalobou domáhala aj uloženia povinnosti žalovanému vypratať predmetnú nehnuteľnosť, pričom mala za to, že v danom prípade podľa zákona nie je potrebné naliehavý právny záujem preukazovať. Uviedla tiež, že z rozhodnutia nie je zjavné, aký súvis má posudzovanie zmlúv v prípade, Krajským súdom v Trenčíne s preukazovaním naliehavého právneho záujmu. Vo všeobecnosti súdy vôbec nerozobrali podstatu naliehavého právneho záujmu (ako inštitútu), neuviedli riadne prečo a z akých dôvodov žalobkyňa ne/preukázala naliehavý právny záujem, neuviedli žiadne zákonné ustanovenia na základe ktorých rozhodovali a pod. Nemôže byť preto, v zmysle § 420 písm. f/ CSP, adekvátnou odpoveďou a zdôvodnením rozhodnutia pár viet v jednom odseku.

23. V danom prípade z obsahu odôvodnenia jednak rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj rozsudku odvolacieho súdu teda nepochybné vyplýva, že sa tieto súdy bezo zbytku nezhostili povinnosti zrozumiteľne a vyčerpávajúcím spôsobom vysvetliť a zdôvodniť svoje rozhodnutia.

24. Odvolací súd viac venoval pozornosti opisu textového obsahu žaloby a sledu udalostí v konaní, ako riadnemu odôvodneniu svojho rozhodnutia. Dovolací súd opäť podotýka, že súd prvej inštancie svoje zdôvodnenie rozhodnutia vysvetlil len v jednom odseku (porovnaj bod 22.1. tohto rozhodnutia), a toto rozhodnutie odvolací súd potvrdil a využil inštitút tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP pričom nedodal navyše žiadne ďalšie doplňujúce odôvodnenie, či vysvetlenie takéhoto rozhodnutia a preto ani nezodpovedal otázky, ktoré žalobkyňa nastolila vo svojom odvolaní. Aj keď by dovolací súd rozumel čo je mienené rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. súdu prvej inštancie), nemôže ostať bez povšimnutia to, že nie je riadne, zrozumiteľne a vyčerpávajúco zdôvodnené.

24.1. Z uvedeného má teda dovolací súd za to, že nie len odvolací súd svojim nedostačujúcim vysvetlením spôsobil, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné, ale navyše aj rozsudok súdu prvej inštancie nie je vypovedajúci či vyčerpávajúci v relevantných otázkach.

25. Bude preto potrebné, aby súd prvej inštancie znovu rozhodol a svoje rozhodnutie jasným zrozumiteľným a patričným spôsobom zdôvodnil, kde poskytne jednak odpovede na nastolené otázky žalobkyňou, ako aj zdôvodní svoje právne postupy, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu.

26. Dovolací súd nevyjadruje súhlas alebo nesúhlas s rozhodnutím ako takým, resp. nenabáda odvolací súd na ponechanie, či zmenu rozhodnutia. Najvyšší súd však má v zmysle § 420 písm. f/ CSP ako aj v zmysle nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018 odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie za absolútne nepostačujúce.

27. Vzhľadom na dôvodnosť uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd sa následne ďalším dovolacím dôvodom v zmysle § 421 CSP nezaoberal.

28. Z dôvodov uvedených vyššie dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP je procesne prípustné a vyvolalo účinok umožňujúci uskutočnenie meritórneho prieskumu.

29. Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP, je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

30. Z týchto dôvodov, keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu jeho zamietajúceho výroku (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

31. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.